

Faunistische Aanteekeningen betreffende Nederlandsche Lepidoptera

door

Dr. J. TH. OUDEMANS.

Sedert geruimen tijd is de „staat” onzer Nederlandsche Lepidoptera niet „bijgewerkt”. In de hier volgende bladzijden zal ik trachten, dit zoo nauwkeurig mogelijk te doen ¹⁾).

Als uitgangspunt voor de Macrolepidoptera heb ik genomen de alom gebruikelijke „Naamlijst van Nederlandsche Macrolepidoptera, bewerkt door Dr. J. TH. OUDEMANS en J. A. SNIJDER”, uitgegeven in 1902. Bij de opsomming der sedert dien als inlandsch bekend geworden soorten, heb ik steeds de plaats daarvan in de Naamlijst aangegeven door allereerst de kolom te vermelden, waarin de naam dient te worden ingevoegd, en vervolgens den naam der soort, waarop de nieuwelings moet volgen, of waaraan deze moet voorafgaan.

Wat de Microlepidoptera aangaat, heb ik aangesloten aan de supplementaire lijst van Lepidoptera, voorkomend in „de Nederlandsche Insecten”, 1900, p. 356—358. Deze supplementaire lijst bevat de namen der inlandsche Macrolepidoptera en Microlepidoptera voor zooverre zij in 1897 (Dl. XL van het „Tijdschrift voor Entomologie”) bekend waren. Voor de Macrolepidoptera is dus de straks genoemde „Naamlijst” van 1902 vollediger en daarom voor deze groep als basis gekozen.

Van alle voor ons land nieuwe soorten heb ik het nummer vermeld, waaronder elk harer voorkomt in den bekenden „Catalog der Lepidopteren des Palaearctischen Faunengebietes” van STAUDINGER en REBEL, in het bijzonder, omdat

¹⁾ Talrijke vangsten van zeldzame, doch niet nieuwe soorten hoop ik in eene volgende publicatie te behandelen.

de meeste verzamelingen in ons land volgens dit standaardwerk zijn gerangschikt.

Wat de vermelding der nieuwe soorten betreft, heb ik mij gehouden aan hetgeen gepubliceerd is in het „Tijdschrift voor Entomologie” en in de „Entomologische Berichten”, terwijl ik als inlandsch heb opgenomen al datgene, wat m.i. den toets der kritiek kan doorstaan. In navolging van de grondleggers onzer kennis op dit gebied, meer in het bijzonder van Mr. H. W. DE GRAAF en P. C. T. SNELLEN, heb ik gegevens, die mij onvoldoende gegrondvest toeschenen, weggelaten; men meene dus niet, dat ik die over het hoofd heb gezien.

Deze lijst is gesloten op 1 October 1923. Geraadpleegd zijn het „Tijdschrift voor Entomologie” tot en met Dl. LXV, 1922, en de twee Verslagen in Dl. LXVI, 1923, zoomede de „Entomologische Berichten” tot en met No. 135 van 1 Januari 1924, dit laatste nummer nog wel niet verschenen zijnde, doch in proef staande.

Hier volgen de namen der aanwinsten:

MACROLEPIDOPTERA.

Staudinger No.:	Kolom van de Naamlijst:
1. <i>Papilio podalirius</i> L.	1, vóór <i>Papilio machaon</i> L.
210. <i>Argynnis pales</i> SCHIFF. var. <i>arsilache</i> ESP.	3, na <i>Argynnis euphrosyne</i> L.
277. <i>Erebia medusa</i> F.	4, na <i>Melanargia galathea</i> L.
508. <i>Chrysophanus dispar</i> HW.	5, vóór <i>Chrysophanus hippothoë</i> L.
544. <i>Lycaena argyrognomon</i> BGSTR.	6, na <i>Lycaena argus</i> L.
783. <i>Dicranura erminea</i> ESP.	9, vóór <i>Dicranura vinula</i> L.
843. <i>Lophopteryx cuculla</i> ESP.	11, na <i>Lophopteryx camelina</i> L.
1168. <i>Agrotis agathina</i> DUP.	17, na <i>Agrotis castanea</i> ESP.
1484. <i>Mamestra glauca</i> HB.	21, na <i>Mamestra trifolii</i> ROTT.
1553. <i>Dianthoecia carpophaga</i> BKH.	22, na <i>Dianthoecia cucubali</i> FUESSL.
1678. <i>Hadena furva</i> HB.	23, na <i>Hadena ochroleuca</i> ESP.
1707. <i>Hadena hepatica</i> HB.	24, na <i>Hadena rurea</i> F.
1896. <i>Nonagria neurica</i> HB.	26, na <i>Nonagria geminipuncta</i> HATCH.
1921. <i>Tapinostola extrema</i> HB.	27, na <i>Tapinostola elymi</i> TR.
2024. <i>Hydrilla palustris</i> HB.	29, na <i>Caradrina taraxaci</i> HB.
2053. <i>Amphipyra perflua</i> F.	29, na <i>Amphipyra tragopogonis</i> L.
2077. <i>Mesogona oxalina</i> HB.	30, na <i>Panolis griseovariegata</i> GOEZE

Staudinger
No.:Kolom van
de Naamlijst:

2573. <i>Plusia interrogationis</i> L.	36, na <i>Plusia gamma</i> L.
2995. <i>Acidalia subsericcata</i> HW.	41, na <i>Acidalia virgularia</i> HB.
3191. <i>Odezia atrata</i> L.	44, na <i>Mesotype virgata</i> ROTT.
3306 var. <i>Larentia obeliscata</i> HB.	46, na <i>Larentia variata</i> SCHIFF.
3367. <i>Larentia suffumata</i> HB.	46, na <i>Larentia montanata</i> SCHIFF.
3444. <i>Larentia lugubrata</i> STGR.	48, na <i>Larentia procellata</i> F.
3507. <i>Asthena anseraria</i> H. S.	49, na <i>Asthena candidata</i> SCHIFF.
3607. <i>Tephroclystia impurata</i> HB.	51, na <i>Tephroclystia scabiosata</i> BKH.
3785. <i>Semiothisa signaria</i> HB.	55, na <i>Semiothisa alternaria</i> HB.
3882. <i>Boarmia secundaria</i> ESP.	57, na <i>Boarmia gemmaria</i> BRAHM
4075. <i>Aspilates gilvaria</i> F.	59, na <i>Aspilates formosaria</i> EV.
4179. <i>Rhyparia purpurata</i> L.	61, na <i>Parasemia plantaginis</i> L.
4515. <i>Epichnopteryx retiella</i> NEWM.	64, na <i>Epichnopteryx pulla</i> ESP. ¹⁾

MICROLEPIDOPTERA.

161. *Chilo cicatricellus* HB.
 1344. *Alucita (Aciptilia) galactodactyla* HB.
 1564. *Tortrix forskaleana* L.
 1846. *Evetria (Retinia) sylvestrana* CURT.
 1951. *Polychrosis (Grapholitha) artemisiana* Z.
 2014. *Pelatea (Penthina) klugiana* FRR.
 2604. *Gelechia virgella* THNBG. (*longicornis* CURT.).
 2800. *Xystophora divisella* DGL.
 2898. *Apodia (Nannodia) bifractella* DGL.
 3120. *Aplota palpella* HW.
 3525. *Scythris inspersella* HB.
 — *Gracilaria azalecella* BRANTS
 4112. *Lithocolletis geniculella* RAG.
 4436. *Luffia ferchaultella* STPH.

Papilio podalirius L.

„Tijdschrift voor Entomologie”, Dl. L, 1907, p. XL; 7 ex.
 van 5 Nederlandsche vindplaatsen. Dl. LI, 1908, p. VII; oudste

¹⁾ Geheel bijgewerkte exemplaren van de „Naamlijst v. Ned. Macrolepidoptera” zijn bij ondergeteekende verkrijgbaar à f 1.— p. stuk.

inlandsche ex. van 1789 (niet van 1797 of 1798). Dl. LI, 1908, p. 14—15, meening van P. C. T. SNELLEN.

Argynnis pales SCHIFF. var. **arsilache** ESP.

Reeds in Dl. X, 1867, van het „T. v. E.”, p. 193, werd dit dier, onder den naam: *Argynnis arsilache* ESP., als inlandsch door Dr. DE GAVERE vermeld, en wel als voorkomend in de provincie Groningen. SNELLEN, Dl. I, 1867, p. 28, vermeldde haar in eene noot als misschien in het noordoosten van ons land voorkomend. De indigeniteit werd bevestigd, toen de heer VAN DEN BRANDT in 1901 en 1902 verscheidene ex. bij Venlo ving; zie „T. v. E.”, Dl. XLVI, 1903, Verslag p. 52, waar de soort echter abusievelijk *Argynnis dia* L. genoemd is. Deze fout is gerectificeerd in hetzelfde Dl. „T. v. E.”. XLVI, 1903, p. 268, terwijl in eene noot op p. 267 de vangst van deze soort in de provincie Groningen, door den heer H. KOOL, vermeld wordt. De vindplaats was „de Punt” ¹⁾, ten zuiden van de stad Groningen, en de eerste vangdatum was 16 Juli 1903. Dit werd door den heer TER HAAR medegedeeld in de „Ent. Ber.”, Dl. I, No. 14, 1 Nov. 1903, p. 96, terwijl de opgave der Venlosche vangst, die, zooals men ziet, eerder plaats vond, met rectificatie van den naam, in hetzelfde deel, p. 128, voorkomt. Op de naamverwarring wordt ook nog de aandacht gevestigd in „T. v. E.”, Dl. XLVII, p. V, terwijl SNELLEN de soort aan zijne telling der inlandsche soorten toevoegt in „T. v. E.”, Dl. LIII, 1910, p. 312.

Erebia medusa F.

„T. v. E.”, Dl. LXIII, 1920, p. 161, en Dl. LXVI, 1923, p. XXXIX. Drie ex., waarvan twee gevangen, te Epen in Zuid-Limburg. L. J. TOXOPEUS en H. VLEMING.

Chrysophanus dispar HW.

Op meerdere plaatsen in Z.W.-Friesland. Zie „T. v. E.”, Dl. LIX, 1916, p. XXVI; eerste vangsten door den heer R. A. POLAK en schrijver dezes. Dl. LXII, 1919, p. XIX; vangst van verscheidene ex. door den heer BENTINCK. Dl. LXV, 1922, p. XXI; vermelding van de vangst van

¹⁾ Het gehucht „de Punt” ligt ten deele in de prov. Groningen, gemeente Haren, ten deele in de prov. Drenthe, gemeente Vries. Ik weet niet, of de vindplaats op Groningsch dan wel op Drentsch grondgebied gelegen is.

twee variëteiten door den heer BENTINCK. Dl. LXV, 1922, p. 197—211; verhandeling met 4 platen over de soort, met vergelijking der Nederlandsche ex. met de in Engeland uitgestorvene, door schrijver dezes. Deze soort werd ook in aantal gevangen door de heeren P. J. VAN DEN BERGH Lz. en J. H. E. WITTPEN.

***Lycaena argus* L. en *Lycaena argyrognomon* BGSTR.**

Het onderzoek der copulatie-organen dezer *Lycaena*'s door den heer R. VAN EECKE, zie „T. v. E.”, Dl. LVIII, 1915, p. XIX en p. LX, doch vooral: „Zoölogische Mededeelingen, uitgegeven vanwege 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden”, Dl. I, 1915, p. 22, speciaal p. 26—28, heeft de oorspronkelijke, doch onvoldoende gegrondveste meening bevestigd, dat twee naverwante soorten — *Lycaena argus* L. en *Lycaena argyrognomon* BGSTR. — te onderscheiden zijn. Beide soorten komen in Nederland voor.

Wat de nomenclatuur en de synonymie betreft, heb ik die gevolgd van SEITZ, „Gross-Schmetterlinge der Erde”, Rhopalocera Palaearctica I, p. 301, noot. Dit komt hierop neer, dat *argus* L. met *aegon* SCHIFF. synoniem is, en *argyrognomon* BGSTR. met *argus* SCHIFF. De *argus* L. is dan de eene, de *argus* SCHIFF. de andere soort. Sprak men vroeger (met SCHIFFERMÜLLER) van *Lycaena aegon* en *Lycaena argus*, zoo dient men thans (met SEITZ), in dezelfde volgorde, te schrijven: *Lycaena argus* L. en *Lycaena argyrognomon* BGSTR. SEITZ schijnt dit zelf te betreuren ¹⁾, althans in ecne noot op p. 300 zegt hij ten slotte: „Vom praktischen Standpunkt aus wäre die einfachste Lösung, die Bezeichnungen *aegon* SCHIFF. (= *argus* L.) und *argus* SCHIFF. zu wählen”. Doch dan schijnt men met de wetten op de nomenclatuur in conflict te komen. Zeker is, dat de zeer korte beschrijving van LINNAEUS, „Syst. Nat.” Ed. X, 1758, p. 483, No. 152, onvoldoende is, om uit te maken, welke der beide soorten bedoeld is. Zij luidt: „P.P.” (= Papilio, Plebejus) „alis ecaudatis caeruleis; posticis subtus limbo ferrugineo ocellis caeruleo-argenteis”. Daarna verwijst hij naar verscheidene

¹⁾ Ook ik zou het toejuichen, als men kon bewijzen, dat men met een „gerust geweten” weer van *L. aegon* en *L. argus* kon spreken.

andere schrijvers. Het komt mij voor, dat bij de beslissing omtrent de door LINNAEUS onderzochte en beschreven soort, het onderzoek der in zijne verzameling aanwezige voorwerpen eene voorname rol gespeeld heeft. Ik lees althans in het opstel van den heer H. A. DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL, „Ueber die Artberechtigung von *Lycaena argus* L. und *Lycaena aegon* SCHIFF., „T. v. E.“, Dl. XL, 1897, p. 229, het volgende: „So liess er” (SCHÖYEN, „Entom. Tidskr.“, III, p. 33, 1882) die in der LINNÉ'schen Sammlung (London) befindlichen Exemplare des „Papilio Argus“, von Herrn ROB. M. LACHLAN näher untersuchen, wobei sich herausstellte, dass diese mit denjenigen Thieren, welche man gewöhnlich als *Lycaena aegon* betrachtet, übereinstimmen“. Naar mijne meening verdient het de voorkeur, zich te baseeren op de beschrijvingen, en de — vooral oude — verzamelingen buiten beschouwing te laten, althans niet den doorslag te doen geven, omdat daarin, na de beschrijving, wijzigingen kunnen zijn tot stand gekomen, gelijk niet zelden is geconstateerd kunnen worden.

Lycaena argus L. (*aegon* SCHIFF.) is dan de in ons land, vooral in heidestreken, zeer algemeene vorm, terwijl van *L. argyrognomon* BGSTR. (*argus* SCHIFF.), juist omdat de soorten niet of onvoldoende onderscheiden worden, nog slechts weinige vindplaatsen bekend zijn. In elk geval is deze soort veel zeldzamer dan de andere. De heer VAN EECKE noemt Groenlo en Aalten, terwijl de heer DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL in zijne reeds genoemde verhandeling op p. 230 de vangst van 2 ex. bij Arnhem vermeldt, op p. 237 die van 5 ex. nabij „de Plasmolen“, in Dl. XLII, 1899, p. 37 die van meerdere voorwerpen te Apeldoorn en in Dl. XLIV, 1901, Verslag p. 72, die van een paartje te Winterswijk. Zelf ben ik in het bezit van eenige voorwerpen, in Juli 1903 door den heer R. DE BOER te Zeegze in Drenthe gevangen.

Dicranura erminea ESP.

„T. v. E.“, Dl. LI, 1908, p. LXXV; Dl. LII, 1909, p. 179 en Dl. LIII, 1910, p. XXXV en LXXI. De rupsen bij „de Meern” (Utr.) op wilg en later ook op populier gevonden door den heer BALFOUR VAN BURLEIGH, die er de vlinders uit kweekte, waarvan hij ook weder eieren verkreeg.

Notodonta tritophus ESP.

Deze naam, in kolom 10 van de „Naamlijst”, moet veranderd worden in: **Notodonta phoebe** SIEBERT (synoniem: *tritophus* F.). De niet inlandsche *Notodonta tritophus* ESP. heeft als synoniem: *N. torva* HB. Van *N. phoebe* SIEBERT werd in 1903 door den heer SCHUYT eene rups te Weert gevonden, die in April 1904 den vlinder leverde; zie „T. v. E.”, Dl. LXIII, 1920, p. XXI.

Lophopteryx cuculla ESP. (*cucullina* SCHIFF.). „T. v. E.”, Dl. XLV, 1902, Verslag p. 4, en Dl. XLVI, 1903, p. 240. Een ex. te Breda gevangen door den heer HEYLAERTS.

Agrotis agathina DUP.

„T. v. E.”, Dl. L, 1907, p. II, p. IV en p. 18. Epe (G.), Augustus 1905, in collectie J. TH. OUDEMANS, en Apeldoorn, September 1906, DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL, telkens één ex. Ik ontving mijn ex. van Dr. J. PRINCE te Nijmegen; het was gevangen door zijn zwager, den heer F. VAN DER WISSEL, te Epe (G.).

Mamestra glauca HB.

„T. v. E.”, Dl. LIII, 1910, p. 316, en Dl. LVIII, 1915, p. XXII. Een ex. werd in het Mastbosch bij Breda op 22 Mei 1909 gevonden door den heer N. A. DE JONCHEERE.

„Ent. Ber.”, Dl. IV, No. 93, 1 Januari 1917, p. 333. Op 18 Mei 1916 werd wederom een ex. in het Mastbosch gevonden, thans door den heer A. J. BUIS.

Dianthoecia carpophaga BKH.

„T. v. E.”, Dl. LII, 1909, p. 181, en Dl. LIV, 1911, p. X. Eenige voorwerpen werden uit de rups gekweekt door den heer J. G. ZÖLLNER. De rupsen waren gevonden te Epen in Zuid-Limburg.

Hadena furva HB.

„T. van E.”, Dl. XLVIII, 1905, p. VIII en p. 24, en Dl. L, 1907, p. III. Meerdere ex. werden in Augustus 1903 en 1906 te Schoonoord in Drenthe gevangen door den heer R. A. POLAK; collectie J. TH. OUDEMANS.

In de „Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland”, Dl. I, 1ste Stuk, Nov. 1851, vindt men op p. 16 onder

nummer 246 deze soort reeds genoemd, gevonden door den heer VER-HUELL; de vindplaats wordt medegedeeld in Dl. I, 4de Stuk, Juli 1853, p. 254, nummer 246, en wel Vorden, terwijl Harderwijk door Dr. H. C. VAN MEDENBACH DE ROOY er aan wordt toegevoegd.

Hadena hepatica HB.

„T. v. E.”, Dl. LIII, 1910, p. XIII en p. 318. Een ex. werd op 3 Juli 1909 te Houthem in Zuid-Limburg gevangen door den heer J. H. COERT, in tegenwoordigheid van den heer H. A. DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL, in wiens collectie het voorwerp berust.

Nonagria neurica HB.

„T. v. E.”, Dl. XL, 1897, Verslag p. 15; Dl. LXIII, 1920, p. XXIV; Dl. LXIV, 1921, p. XV; Dl. LXV, 1922, p. XXI—XXIII. Allengs is gebleken, zie vooral de mededeeling in Dl. LXV van den heer BENTINCK, dat *Nonagria neurica* HB. wel eene afzonderlijke soort is, en niet eene variëteit van *Nonagria dissoluta* TR. (met de var. *arundineta* SCHMIDT), zooals trouwens STAUDINGER in zijn „Catalog” reeds deed. *N. neurica* werd ook bij ons te lande gevonden, o.a. te Domburg (LYCKLAMA á NIJEHOLT), Numansdorp (DULFER) en Rotterdam (BENTINCK).

Tapinostola extrema HB.

„T. v. E.”, Dl. LV, 1912, p. XXIII, Numansdorp (DULFER), 18 Juni 1910.

Caradrina alsines BRAHM, **taraxaci** HB. en **sericea** SNELLEN.

Alhoewel het verschil tusschen de eerste beide soorten al zeer moeilijk is aan te geven, zie o.a. de verhandeling over *C. alsines* door SNELLEN in „Sepp”, 2de Serie, Dl. I, p. 121, Pl. 29, worden zij in den regel, ook bij „Seitz”, als afzonderlijke soorten beschouwd.

De door SNELLEN in zijne „Macrolepidoptera”, p. 447, naar één ex. beschreven *Caradrina sericea* wordt door STAUDINGER onder No. 2017a als eene aberratie van *C. alsines* beschouwd.

Hydrilla palustris HB. (*pallustris* is foutief).

Ent. Ber., Dl. V, No. 103, 1 Sept. 1918, p. 86; „T. v. E.”,

Dl. LXII, 1919, p. XIX. Op het landgoed „Weldam” onder Markelo werden in den nacht van 7 op 8 Juni 1918 drie manlijke exemplaren door den heer BENTINCK bij electrisch licht gevangen.

***Amphipyra perflua* F.**

„T. v. E.”, Dl. LVI, 1913, p. XLIV en Dl. LVIII, 1915, p. LXII. De heer BALFOUR VAN BURLEIGH vond op 4 Juni 1913 te de Bilt (Utr.) eene rups op *Salix Caprea* L., die in hetzelfde jaar den vlinder leverde.

***Mesogona oxalina* Hb.**

„Ent. Ber.”, Dl. III, No. 57, 1 Januari 1911, p. 126 en „T. v. E.”, Dl. LIV, 1911, p. XX. Op 9 September 1910 ving de heer A. J. BUIS te Valkenburg (L.) een ex. van deze soort. Terecht wijst hij er op, dat zij vroeger reeds eenmaal als inlandsch vermeld is geworden; in Dl. I der „Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland” wordt de soort op p. 20 onder nummer 332 genoemd. als gevangen door den heer VER-HUELL, terwijl op p. 264 nader vermeld staat, dat de vindplaats Montferland was.

***Plusia interrogationis* L.**

„Ent. Ber.”, Dl. V, No. 112, 1 Maart 1920, p. 221. Hier wordt medegedeeld, dat op 1 Augustus 1919 een ex. dezer soort door Prof. Dr. K. MARTIN te Oegstgeest gevangen werd. Deze wijst er op, dat in het Leidsch Museum twee ex. voorhanden zijn, afkomstig van de collectie HAVELAAR, met etiquet „Holland”. In de „Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland” vindt men de soort ook vermeld, n.l. in Dl. I, p. 23, No. 373, doch zonder vindplaats, terwijl op p. 267, No. 373, medegedeeld wordt, dat de heer SEPP de vinder is. Het ontbreken van eenige nadere aanduiding omtrent de vindplaats in dit en vele andere gevallen is de oorzaak, dat DE GRAAF en SNELLEN zulke soorten, zéér terecht, niet onder de inlandsche opnamen. Zijn zij werkelijk inlandsch, dan worden zij later wel weder opnieuw gevangen en dan wint de vroegere opgave aan beteekenis.

***Geometra vernaria* Hb.**

In „T. v. E.”, Dl. XL, 1897, p. 390, vermeldde ik, dat

zich in mijne collectie twee ex. van *Nemoria (Geometra) vernaria* HB. bevonden, gekweekt uit ruspen, welke VAN MEDENBACH DE ROOY te Arnhem gevonden had. Dit vermeldde nl. de etiketten, door genoemden verzamelaar geschreven. Later vernam ik van Mr. A. BRANTS, dat hij de bewuste ruspen gevangen en aan den heer VAN MEDENBACH DE ROOY ter hand gesteld had; zij waren echter niet te Arnhem, zijne woonplaats, doch te Oeynhausien in Duitschland aangetroffen. De vindplaats: Arnhem moet dus geroyeerd worden, waarna alleen Zuid-Limburg (Maurissen, omgeving van Maastricht) als zoodanig overblijft.

Van deze in ons land zeer zeldzame soort is sedert nog eene vindplaats bekend geworden, nl. Twello, waar de heer COLDEWEY op 8 Juli 1905 een ex. uit eene oude Clematis-plant klopte; zie „T. v. E.”, Dl. LXIV, 1921, p. LVII.

Thans kan ik hieraan nog toevoegen: Roermond, waar de heer FRANSSEN aldaar, op 16 Juli 1921, een ex. bemachtigde, dat hij de welwillendheid had, aan mij af te staan.

***Acidalia subsericeata* Hw.**

„T. v. E.”, Dl. L, 1907, p. 21; Dl. LI, 1908, p. 23; Dl. LII, 1909, p. IX. Meerdere exemplaren werden te Dordrecht gevangen door den heer N. A. DE JONCHEERE.

***Acidalia laevigata* Sc.**

In „T. v. E.”, Dl. XLVI, 1903, Verslag p. 52, geeft de heer VAN DEN BRANDT deze door hem te Venlo gevangen soort als nieuw voor onze fauna op. Zij werd echter als zoodanig reeds door SNELLEN vermeld in Dl. XXX, 1887, p. 222, naar een ex., door Mr. A. H. MAURISSEN te Bunde in Zuid-Limburg gevangen.

***Acidalia herbariata* F.** Deze oorspronkelijk meer zuidelijke soort (SEITZ vermeldt: Centraal- en Zuid-Europa, Noord-Afrika enz.) wordt in noordelijker streken nu en dan aangetroffen in voorraden van gedroogde planten, b.v. in bewaarplaatsen van drogerijen enz. Aangezien de rups bij dit voedsel uitstekend gedijt, is het niet onwaarschijnlijk, dat de vlinders, die daaruit voortkomen, paren en eieren leggen, dus de soort in stand houden. Als dit blijkt het geval te zijn, dan zou er m.i. geen bezwaar tegen zijn, de soort als

inlandsch te beschouwen. Men krijgt dan toch een geval, dat overeenkomt met dat van *Ephestia kühniella* Z., de schadelijk geworden „meelmot”, van wie wel niemand thans de inheemschheid zal betwisten. Leveren alleen de geïmporteerde eieren of rupsen de imagines, zonder dat deze zich voortplanten, dan staat de zaak anders. Totdat wij hieromtrent zekerheid hebben bekomen, wacht ik, om de soort onder de inlandsche op te nemen.

Jaren geleden, in November 1876, zijn de rupsen door den heer HEYLAERTS in een magazijn van drogerijen te Breda aangetroffen en wel op gedroogde bloemen van *Malva sylvestris*, eene ook bij ons gewone plant. Of die bloemen van buitenlandschen oorsprong waren, wordt niet vermeld, doch is waarschijnlijk. Wellicht eten de rupsen ze slechts in gedroogden toestand. Uit genoemde rupsen verkreeg de heer HEYLAERTS in Juni en Juli 1877 verscheidene vlinders. Een paar daarvan bevinden zich in mijne collectie.

Wie in de gelegenheid mocht zijn, voorraden van gedroogde kruiden te onderzoeken, verzuime niet, eens op deze *Acidalia* te letten en, mocht de soort hier te lande teruggevonden worden, na te gaan, of zij zich hier in stand houdt.

***Acidalia dilutaria* HB.**

Deze naam, voorkomend in kolom 41 van de „Naamlijst”, moet veranderd worden in ***Acidalia interjectaria* B.** Deze laatste heeft als synoniem eveneens den naam *dilutaria*, doch dat is dan *dilutaria* HEIN. en niet HB. Deze laatste is eene Zuid-Europeesche soort.

***Odezia atrata* L.**

„T. v. E.”, Dl. XLVII, 1904, p. XV en Dl. XLVIII, 1905, p. 28. De heer J. JESWIET ving in Juli 1903 eenige ex. te Piet Haan bij Vaals in Zuid-Limburg. Eén dezer voorwerpen berust in mijne collectie.

***Larentia obeliscata* HB.**

STAUDINGER beschouwde dezen vorm als eene variëteit van *Larentia variata* SCHIFF. Latere onderzoekingen schijnen echter wel bewezen te hebben, dat men met twee verschillende soorten te doen heeft. Onze Nederlandsche exemplaren behooren meerendeels tot den vorm *obeliscata* HB. en werden

tot nog toe onder *variata* SCHIFF. geboekt, in den regel zonder vermelding, of zij al dan niet tot de type of tot eene der variëteiten behoorden. Terwijl nu de vorm (soort) *obeliscata* algemeen bij ons voorkomt, is het moeilijk na te gaan, of de vorm (soort) *variata* reeds dikwijls bij ons gevonden is. In „T. v. E.”, Dl. LXV, 1922, p. XXIV, vermeldt de heer BENTINCK zeer uitdrukkelijk de vangst van eene typische *variata* door hem te Vaals (L.). Ik vestigde er in eene noot de aandacht op, dat door PROUT in „SEITZ” *obeliscata* als eene afzonderlijke soort beschreven wordt, hetgeen den heer BENTINCK aanleiding gaf, deze quaestie nader in de „Ent. Ber.” te behandelen; zie het eerlang verschijnend No. 135 van 1 Jan. 1923.

Van *L. variata* SCHIFF. bevat mijne verzameling exemplaren van Putten (G.), Arnhem, Naarden, Noordwijk en Oisterwijk. In Mei 1922 ving ik bovendien te Putten een ex., waarvan de grondkleur zuiver wit is; dit is, naar het mij voorkomt, de var. *cembrae* KITT, zie PROUT in „Seitz” Geometrae p. 216.

Larentia suffumata HB.

„T. v. E.”, Dl. LXIII, 1920, p. 164 en Dl. LXVI, 1923, p. XXXIX. De heer L. J. TOXOPEUS ving op 25 Mei 1920 een ex. te Epen in Zuid-Limburg.

Larentia lugubrata STGR.

„T. v. E.”, Dl. LXV, 1922, p. XLII en Dl. LXVI, 1923, p. LIII. De heer COLDEWEY ving eenige ex. van dezen vlinder in Juli 1913 te Diepenveen. De herkenning en vermelding volgden echter eerst in 1922. De soort werd teruggevonden in Augustus 1922, niet ver van de oude vindplaats. Schrijver dezes, die ze daar te zamen met den heer COLDEWEY en met zijn zoon TH. C. OUDEMANS ving, verkreeg van enkele afgevlogen wijfjes een aantal eieren, die in Mei 1923 verscheidene vlinders leverden.

Asthena anseraria H. S.

„T. v. E.”, Dl. LI, 1908, p. XX en Dl. LII, 1909, p. 186. De heer H. A. DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL ving op 11 Juni 1907 een ex. te Houthem in Zuid-Limburg.

***Tephroclystia extraversaria* H. S.**

In „T. v. E.”, Dl. XLVII, 1904, p. XIV, vermeldt de heer TER HAAR deze soort als nieuw voor onze fauna, onder verwijzing naar zijn werk „Onze Vlinders”, waar men op p. 301 leest, dat hij de rupsjes te Roermond uit brem klopte en dat die op 15 Augustus (5, gelijk er staat, is eene drukfout; de etiketten aan de voorwerpen vermelden 15 Augustus) 1903 twee vlinders, een ♂ en een ♀, leverden. Ik heb deze voorwerpen, die met de collectie TER HAAR in mijn bezit gekomen zijn, nauwkeurig vergeleken met de, ook uit de collectie TER HAAR afkomstige buitenlandsche ex. van *T. extraversaria* H. S. en van de daarop veel gelijkende *T. distinctaria* H. S., alle afkomstig van STAUDINGER, welke zelfde ex. ook door TER HAAR bij zijne determinatie benut zijn. Bij dit onderzoek vond ik echter nog te veel verschil, om te kunnen verklaren, dat de bewuste voorwerpen tot eene der twee genoemde soorten behooren, ofschoon zij er wèl veel op gelijken. Men bedenke hierbij, dat alle voorwerpen thans 20 jaar oud, of ouder zijn, en dat *Tephroclystia*'s op den duur verkleuren, n.l. bruiner (minder grijs) worden. Het ♂ is bovendien nogal afgevglogen.

De voedselplant, brem, wordt nergens als die van eene der beide soorten opgegeven. Voor *distinctaria* vind ik bij „Seitz” de bloemen en vruchten van thijm, *Thymus Serpyllum* en *vulgaris* — voor *extraversaria* Umbelliferen, als *Peucedanum*, *Libanotis*, *Pimpinella*, enz.

SNELLEN nam *T. extraversaria* niet op in zijne „Aanteekeningen” en ook ik acht het verstandigst, de beide voorwerpen voorloopig te laten rusten. Misschien dat een opnieuw herhaald onderzoek later klaarheid brengt.

***Tephroclystia impurata* HB.**

„Ent. Ber.”, Dl. I, No. 15, 1 Jan. 1904, p. 119; „T. v. E.” Dl. XLVI, 1903 (uitgegeven 1904), p. 252 en Dl. XLVII, 1904, p. XIV. De heer H. A. DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL ving op 16 Juli 1903 een ex. van deze *Tephroclystia* te Houthem (St. Gerlach) in Zuid-Limburg.

***Semiothisa signaria* HB.**

„T. v. E.”, Dl. LI, 1908, p. XXV, p. LXXVI en p. 21; Dl.

LII, 1909, p. 185. De heer LYCKLAMA à NIJEHOLT ontdekte deze soort op 6 Juli 1907 bij „Nol in 't Bosch" onder Renkum (niet onder Bennekom, noch onder Wageningen, zooals hier en daar is opgegeven). Hij vond haar in Juli 1908 ter zelfder plaatse opnieuw, ook weder in één ex. Later heeft de heer LYCKLAMA haar ook in de buurt van Nijmegen aangetroffen, waaromtrent ik evenwel geene opgaven vind. Wèl echter ontving ik van hem een zeer fraai ex., geëtiquetteerd: „Plasmolen, 19 Juni 1913".

Voorts dient vermeld te worden, dat de heer N. A. DE JONCHEERE in 1921 niet minder dan 16 ex. ving in het Liesbosch bij Breda; zie „T. v. E." Dl. LXIV, 1921, p. LVIII.

Boarmia secundaria ESP.

„Ent. Ber.", Dl. IV, No. 83, 1 Mei 1915, p. 179 (*Boarmia spec.*), „T. v. E." Dl. LVIII, 1915, p. XLVII. In Juli 1914 ving ik een ex. van deze soort (gelijk later bleek), dat des avonds te mijnen huize, op „Schovenhorst" onder Putten (G.), op lamplicht af kwam binnenvliegen. Daar dit voorwerp, dat sterk afgevlogen en beschadigd was, mij eenigszins vreemd voorkwam en stellige determinatie was uitgesloten, trachtte ik er eieren van te krijgen. Dit gelukte; het legde zelfs, na gevoerd te zijn, verscheidene eieren, waaruit weldra de rupsen te voorschijn kwamen. Na overwintering der rupsen werden uit deze de vlinders verkregen, die tot *B. secundaria* ESP. bleken te behooren. Na dien tijd werd nu en dan nog een enkel ex. op „Schovenhorst" aangetroffen.

Boarmia ribeata CL. (*abietaria* HB.).

In „T. v. E.", Dl. XL, 1897, p. 391, vermeldde ik de vangst te Mook van een afgevlogen ♀ eener *Boarmia*, welke ik toen voor bovengenoemde soort hield. Het zwaar beschadigde en reeds tamelijk verzwakte dier legde, na meermalen gevoed te zijn, toch nog enkele eieren, die uitkwamen. De hieruit gekweekte vlinders bleken tot *B. repandata* L. te behooren, zoodat de vindplaats Mook voor *B. ribeata* moet vervallen.

Aspilates gilvaria F.

„T. v. E.", Dl. LIII, 1910, p. XXXV en p. 322. De heer P. J. VAN DEN BERGH LZN. ving in 1908 bij Maastricht een ex. van deze soort.

Rhyparia purpurata L.

„Ent. Ber.”, Dl. II, No. 37, 1 Sept. 1907, p. 185; „T. v. E.” Dl. LI. 1908, p. II en p. 16. Eene rups van deze soort werd op 24 Mei 1907 in mijne tegenwoordigheid op eene heide bij Nunspeet gevonden en mij ter hand gesteld. Ik kweekte daaruit een ♀, dat op 29 Juni uitkwam. Een tweede ex., ook een ♀, werd op 25 Juni 1917 te Denekamp gevonden en mij welwillend door den heer BERNINK aangeboden.

Ino statices L.

In het „T. v. E.”, Dl. XLIV, 1901, Verslag p. 17, vermeldt de heer TER HAAR de vangst op 17 Juni 1900 in het „Onland” bij Groningen van vele voorwerpen van *Ino statices*, waarvan bijna alle ex. behoorden tot de var. *geryon* HB., of wel overgangen daarop vormden. Uit het vervolg blijkt, dat de heer TER HAAR hierbij een kleurverschil op het oog had, want hij zegt o.a. „dat de groene vorm de type” is. Daar zijne collectie in mijn bezit is, kon ik de voorwerpen, voor zooverre daarin nog aanwezig, aan een onderzoek onderwerpen. Ik vond inderdaad een ♂, geëtiquetteerd: »Groningen, 17 Juni 1900, TER HAAR”. Dit ex. is purperbronskleurig en zonder twijfel de bedoelde afwijking. Verder vond ik nog twee voorwerpen, later in dezelfde buurt gevangen, en wel een ♂, geëtiquetteerd: „Paterswolde, 18 Juni 1901, DE BOER”, groen van kleur, en nog een ♂, geëtiquetteerd: „Eelde, 18 Juni 1905, TER HAAR”, bronsgroen gekleurd en tusschen de beide besproken voorwerpen in staande.

Nu merk ik echter op, dat *geryon* HB. algemeen niet als eene variëteit van *statices* L., doch als eene afzonderlijke soort beschouwd wordt. STAUDINGER deed dat o.a. in zijn „Catalog”, MEYRICK in zijn „British Lepidoptera” enz. Ook JORDAN in „Seitz”, II, „Spinner und Schwärmer”, p. 9. Raadpleegt men nu die verschillende beschrijvingen, dan ziet men, dat het verschil tusschen de twee soorten niet berust op kleur, doch op andere kenmerken; *geryon* wordt dan ook als eene groene soort beschreven en afgebeeld.

Ik kom aldus tot de slotsom, dat de bewuste purperbronskleurige voorwerpen, die eene kleurvariëteit van *Ino statices*

vormen, niet met den naam *geryon* mogen worden aangeduid. De aldus geheeten soort wordt bovendien gezegd meer speciaal op kalkbodem voor te komen.

De weinige variëteiten, die van *Ino statices* beschreven zijn, vermelden geen van allen eene kleur, die ook maar eenigszins met purperbrons te vergelijken is. Daaruit zou men moeten afleiden, dat onze bewuste vorm nog niet beschreven, en in elk geval, voor zoover mij althans bekend geworden is, niet benoemd is.

Merkwaardig blijft het in elk geval, dat de purperbronskleurige vorm in Groningen de meest voorkomende is. Reeds lang geleden vestigde Dr. DE GAVERE, een zeer ijverig lepidopteroloog, de aandacht hierop. In „T. v. E.”, Dl. X, 1867, p. 198, schrijft hij: „L'espèce d'*Ino*, qu'on trouve ici en grand nombre, diffère de la vraie *Statices*”, waarbij ik meen te mogen aannemen, dat hij het kleurverschil op 't oog heeft. Ook de heer BALFOUR VAN BURLEIGH heeft den purperbronskleurigen vorm gevonden en wel te Laag Soeren; zie „T. v. E.”, Dl. LXIII, 1920, p. XLI.

Als merkwaardigheid wil ik nog vermelden, dat een in eene vochtige atmosfeer geplaatst groen ex. van onze soort weldra van kleur verandert en bijzonder veel op de besproken kleurafwijking gaat gelijken; zoodra het weder is opgedroogd, herstelt de groene kleur zich echter weder volkomen. Men bedenke hierbij, dat men met eene z.g. oppervlakte-kleur te doen heeft, waarbij sterke uitdroging soms ook de kleur tijdelijk wijzigt; zie „Ned. Insecten”, p. 81—82.

***Epichnapteryx retiella* NEWM.**

„T. v. E.” Dl. LII, 1909, p. XLV; Dl. LIII, 1910, p. 312 en 324. In Mei 1909 werden eenige manlijke ex. van deze soort door den heer S. LEEFMANS en mij gevangen, vliegend boven het gras van een zeedijk bij Diemen.

Vroeger reeds door HEYLAERTS vermeld als door hem nabij Breda gevonden; zie „T. v. E.” Dl. XXI, 1878, p. XXVI, en Dl. XXX, 1887, p. 8, pl. 10, fig. 15—18. Hierop komt HEYLAERTS nog eens terug in „T. v. E.” Dl. LIII, 1910, p. 56.

Chilo cicatricellus HB.

„T. v. E.” Dl. L, 1907, p. 23. Op 19 Juni 1906 in 3 ex. te Numansdorp gevonden door den heer A. DULFER.

Alucita (Aciptilia) galactodactyla HB.

„T. v. E.” Dl. XLII, 1899, Verslag p. 49, en Dl. XLVI, 1903, p. 267. De rupsen dezer soort werden op 22 Mei 1899 door den heer SNELLEN tusschen 's-Gravenhage en Wassenaar op *Arctium Lappa* (klit) gevonden. De vlinders verschenen midden Juni.

Tortrix forskaleana L.

„T. v. E.” Dl. XLIX, 1906, p. 209. Op 12 Juli 1905 werd een wijfje van deze soort bij Velp (G.) gevangen door den heer N. A. DE JONCHEERE.

Evetrla (Retinia) sylvestrana CURT.

„T. v. E.” Dl. XLV, 1902, Verslag p. 4, en Dl. XLVI, 1903, p. 257. SNELLEN vermeldt de vangst van meerdere ex., waarvan hem een paartje werd geschonken, door Baron DE CROMBRUGGHE DE PICQUENDAELE (Brussel) bij Putten (Putte) in Noordbrabant. Deze vond ook de rupsen einde Mei in de manlijke bloemen van *Pinus maritima*, de zeeden.

Polychrosis (Grapholitha) artemisiana Z.

„T. v. E.” Dl. XLVI, 1903, p. 258. De heer HEYLAERTS vond eene rups te Heerlen (L.) en verkreeg daaruit den vlinder op 6 Juni.

Pelatea (Penthina) klugiana FRR.

„T. v. E.” Dl. XLV, 1902, Verslag p. 4, en Dl. XLVI, 1903, p. 258. Door den heer HEYLAERTS in Zuid-Limburg gevangen.

Gelechia virgella THNBG. (*longicornis* CURT.).

„T. v. E.” Dl. XLVIII, 1905, p. 30. De heer TER HAAR ving op 27 Mei 1901 een ex. bij Groningen.

Xystophora divisella DGL.

„T. v. E.” Dl. XLIX, 1906, p. 212. Deze soort werd door den heer TER HAAR te Wartena en te Garijp in Friesland aangetroffen.

Apodia (Nannodia) bifractella DGL.

„T. v. E.” Dl. LII, 1909, p. 188. Door den heer N. A. DE JONCHEERE werd op 24 Augustus 1908 een ex. bij Dordrecht gevangen.

Aplota palpella Hw.

„T. v. E.” Dl. LXIII, 1920, p. LXXV. De heer SCHUYT deelt mede, dat hij van Mr. A. BRANTS te Arnhem eene aldaar gevangen Gelechiide ontving, die hem bleek *Aplota palpella* Hw. te zijn.

Scythris inspersella Hb.

„T. v. E.” Dl. LX, 1917, p. XIV. De heer SCHUYT vond op 25 Juni 1916 te Ommen op *Epilobium angustifolium* eenige rupsen. die op 27 en 28 Juli daarop volgende de vlinders leverden.

Gracilaria azaleella BRANTS.

„T. v. E.” Dl. LVI, 1913, p. LXX—LXXII, en Dl. LXIV, 1921, p. LX. Deze soort werd ontdekt door Mr. A. BRANTS, die de vlinders en de rupsjes, welke op *Azalea indica*, Japanschen vorm „Hexe”, in kassen te Boskoop werden aangetroffen, ter determinatie ontving van den Phytopathologischen Dienst te Wageningen. De soort bleek geheel nieuw te zijn en werd door den heer BRANTS *Gracilaria azaleella* genoemd. In Februari 1921 vond de heer BRANTS de soort terug op struikjes van genoemde *Azalea* op de bloemenmarkt te Arnhem, nadat hij voor 't laatst in het voorjaar van 1918 uit Boskoop levende voorwerpen had ontvangen. De Arnhemsche planten kwamen uit eene kweekerij bij Nijmegen, zoodat, gelijk de heer BRANTS opmerkt, deze schadelijke „Micro” zich in Nederland wel voorgoed schijnt te hebben gevestigd.

Lithocolletis geniculella RAG.

„T. v. E.” Dl. XLV, 1902, Verslag p. 4, en Dl. XLVI, 1903, p. 265. Op 16 Mei 1901 vond de heer SNELLEN twee ex. dezer soort te Loosduinen tegen *Acer Pseudoplatanus*.

Luffia ferchaultella STPH.

„T. v. E.” Dl. LXVI, 1923, p. IX—XXI. De heer BRANTS deelt mede, de zakjes, met de levende rupsjes er in, reeds

van Juni 1918 af, gedurig van den heer P. DE BRUYNE te Middelburg ontvangen te hebben. De diertjes leefden daar aan met algen en mosplantjes begroeide iepenboomen. De uitsluitend vrouwelijke en zich parthenogenetisch voortplantende vlindertjes kwamen in het laatst van Juli uit en bleken de bovengenoemde soort te zijn. Later ook aangetroffen te Domburg, mede op de schors van eiken, door den heer BENTINCK, die, gelijk uit het Verslag in het „T. v. E.” blijkt, zich eveneens met het kweken dezer soort heeft bezig gehouden.

Het aantal onzer inlandsche Lepidoptera bedraagt thans 1767, n.l. 809 Macrolepidoptera en 958 Microlepidoptera.

Tot dit getal kom ik langs twee verschillende wegen.

In de „Naamlijst”, welke naar STAUDINGER's „Catalog” is opgemaakt, komen voor de namen van 779 soorten van Macrolepidoptera. Daarin zijn opgenomen de door SNELLEN vermelde soorten tot en met zijne „Aanteekeningen”, 3de vervolg, in Dl. XL van het „T. v. E.”, zijnde 764 soorten Af: Niet in de „Naamlijst” opgenomen *Cara-drina sericea* SNELLEN, zie boven p. 160 (bij STAUDINGER als variëteit beschouwd) . . . 1

763

Bij: De genera *Epichnopteryx* (2 soorten), *Fumea* (2) en *Bacotia* (1), te zamen 5 soorten, welke SNELLEN tot de Microlepidoptera rekent, STAUDINGER tot de Macrolepidoptera . . . 5

768

Bij: *Miana fasciuncula* Hw., *Plusia pulchrina* Hw., *Larentia immanata* Hw. en *Larentia unidentaria* Hw., welke SNELLEN als variëteiten, STAUDINGER als soorten beschouwt . . . 4

772

Bij: de volgende soorten, na Dl. XL van het „T. v. E.” tot aan het drukken der „Naamlijst” bekend geworden en daarin opgenomen: *Satyrus hermione* L., *Lycaena euphemus* Hb.,

Transporteeren . 772

Transport . 772

Leucodonta bicoloria SCHIFF., *Odontosia carmelita* ESP., *Arctornis (Laria) l-nigrum* MUELLER, *Catocala electa* BKH. en *Chloroclystis (Eupithecia) coronata* HB. 7

779

Om nu tot het tegenwoordige getal der soorten te komen, telle men, bij die der „Naamlijst”, zijnde 779soorten, die, welke hierboven op p. 154—155 vermeld zijn, gevende voor de Macrolepidoptera . . . 30

Totaal Macrolepidoptera 809

De **Microlepidoptera**, tot en met de „Aanteekeningen” van SNELLEN, 3de Vervolg, in Dl. XL van het „T. v. E.” tellen 948 soorten

Bij: *Ephestia kuehniella* Z., die niet was medegeteld 1

949 ¹⁾

Af: De zoeven genoemde genera *Epichnopteryx* enz., die bij de Macrolepidoptera gerekend zijn, 5

944

Bij: Hierboven, p. 155, vermelde Microlepidoptera 14

Totaal Microlepidoptera 958

Totaal der Lepidoptera: 809 + 958 = 1767.

De tweede weg is de volgende:

In zijn 10de en laatste Vervolg op zijne „Aanteekeningen”, voorkomend in „T. v. E.” Dl. LIII, 1910, p. 312, deelt SNELLEN ons mede, dat het totaal der inlandsche soorten 1745 bedraagt. Gaat men alle „Aanteekeningen” na, dan blijkt dit getal te bestaan uit 786 Macrolepidoptera en 959 Microlepidoptera.

Dus in 1910 786 + 959

Af: *Caradrina sericea* SNELLEN, om bovenvermelde reden 1

Transporteeren . . 785 + 959

¹⁾ In „de Ned. Insecten”, p. 356—358, gebruikte ik de getallen volgens SNELLEN's „Aanteekeningen” 3de Vervolg, n.l. 764 + 948, die dan met *Ephestia kuehniella* een totaal van 1713 gaven.

	Transport . .	785 + 959	
Bij:	De volgende, wel reeds als in ons land gevonden vermelde, doch nog niet mede- getelde soorten: <i>Papilio podalirius</i> L., <i>Ephestia</i> <i>kuehniella</i> L.	I + I	
Bij:	de volgende soorten, die als variëteiten beschouwd waren: <i>Lycaena argyrognomon</i> BGSTR., <i>Miana fasciuncula</i> HW., <i>Nonagria</i> <i>neurica</i> HB., <i>Plusia pulchrina</i> HW., <i>Larentia</i> <i>obeliscata</i> HB., <i>Larentia immanata</i> HW., <i>Larentia unidentaria</i> HW.	7	
Bij:	De volgende nieuwe soorten: <i>Erebia me-</i> <i>dusa</i> F., <i>Chrysophanus dispar</i> HW., <i>Tapi-</i> <i>nostola extrema</i> HB., <i>Hydrilla palustris</i> HB., <i>Amphipyra perflua</i> F., <i>Mesogona oxalina</i> HB., <i>Plusia interrogationis</i> L., <i>Larentia suffumata</i> HB., <i>Larentia lugubrata</i> STGR., <i>Boarmia</i> <i>secundaria</i> ESP. — <i>Aplota palpella</i> HW., <i>Scythris inspersella</i> HB., <i>Gracilaria azaleella</i> BRANTS, <i>Luffia ferchaultella</i> STPH. . . .	10 + 4	
		803 + 964	
	Totaal der Lepidoptera	803 + 964 = 1767.	

Volgens deze berekening is het aantal der Macrolepidoptera 6 minder, doch dat der Microlepidoptera 6 meer dan bij de eerste berekening. Dit verschil berust daarop, dat bij het door SNELLEN gevolgde systeem de genera *Epichnopteryx* (met *retiella* mede nu 3 spec.), *Fumea* (2 spec.) en *Bacotia* (1 spec.) tot de Microlepidoptera gerekend werden.

Volgens beide methoden van berekening komt men echter tot een totaal van 1767 soorten.